

Sveriges
Antidiskrimineringsbyråer

nr 59

epost 160421

REGERINGSKANSLIET JUSTITIEDEPARTEMENTET	
Ink	2016 -04- 22
Dnr	Ju2015/09589/L5

YTTRANDE
2016-04-21

Dnr Ju2015/09589/L5

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2015:103 Utredningen om transpersoners straffrättsliga skydd m.m.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer (SADB) lämnar härmed synpunkter på valda delar av utredningen.

Sammanfattning av remissvaret

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker utredningens förslag att termen ”könsöverskridande identitet eller könsuttryck” i diskrimineringslagen med fler lagar ersätts med termen ”könsidentitet eller könsuttryck”, samt att definitionen av den aktuella diskrimineringsgrunden i diskrimineringslagen ändras i enlighet med utredningens förslag.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker att det straffrättsliga skyddet för transpersoner utvidgas på sätt som utredning föreslagit.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer efterlyser även en utredning av det straffrättsliga skyddet för samtliga diskrimineringsgrunder.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråers syn på förslagen

Avsnitt 4.9

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer instämmer i att både *termen* könsöverskridande identitet och *definitionen* av densamma är missvisande och otydliga.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker utredningens förslag att termen ”könsöverskridande identitet eller könsuttryck” i diskrimineringslagen med flera lagar bör ersättas och att termen ”könsidentitet eller könsuttryck” bör väljas istället.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer anser att den nuvarande definitionen avseende könsidentitet ”att någon inte identifierar sig som kvinna eller man” är direkt missvisande.

Termen ”könsöverskridande identitet” är en olämplig term, då den befäster normer om kön som binärt (det vill säga att kön endast är att vara antingen man eller kvinna). Den nuvarande termen står således för ett avvikarperspektiv. Att byta ut termen ”könsöverskridande identitet” är en positiv åtgärd för att komma ifrån avvikarperspektivet och den binära syn på könstillhörighet som hittills genomsyrat diskrimineringslagstiftningen.

Sveriges Antidiskrimineringsbyrå anser att termen ”könsidentitet” är bättre också av den anledningen att den inte leder till de missuppfattningar om skyddets omfattning som begreppet ”könsöverskridande” ger upphov till.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker förslaget att definitionen av könsidentitet och könsuttryck i diskrimineringslagen ändras till ”en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller annat liknande förhållande med avseende på kön”. Genom att skyddet omfattar alla människor undviks tolkningssvårigheter kring skyddets omfattning. Det är även positivt att alla aspekter på kön får ett likartat skydd. Sveriges Antidiskrimineringsbyråer välkomnar förslaget att alla individer ska ha ett likvärdigt skydd, oberoende av hur ens könsidentitet eller könsuttryck förhåller sig till ”normen”.

Avsnitt 5.10.1

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker utredningens förslag.

De transpersoner som Sveriges Antidiskrimineringsbyråers medlemsföreningar möter i sina verksamheter har ofta många erfarenheter av utsatthet med sig. Det gäller utsatthet för såväl kriminella handlingar som för diskriminering och andra strukturella orättvisor. Denna utsatthet drabbar dessa personer just på grund av att de är transpersoner. Sveriges Antidiskrimineringsbyråer ser ett stort behov av stärkt straffrättsligt skydd för transpersoner.

Avsnitt 5.10.2

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker utredningens förslag.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer anser att det är lämpligt att vara konsekvent i begreppsanvändningen. Att använda samma begrepp i brottsbalken och i diskrimineringslagen kan göra det tydligare att båda lagarna i denna del har till syfte att skydda transpersoner från utsatthet och övergrepp av olika slag.

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer anser att det är positivt att skyddet inte görs till ett ”minoritetsskydd”, då ett sådant skydd riskerar att befästa den utsatthet som många transpersoner upplever genom att dessa pekats ut som ”de andra”.

Avsnitt 5.10.3

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker utredningens förslag.

De transpersoner som Sveriges Antidiskrimineringsbyråers medlemsföreningar möter i sina verksamheter har ofta många erfarenheter av utsatthet med sig. Det gäller utsatthet för såväl kriminella handlingar som för diskriminering och andra strukturella orättvisor. Denna utsatthet drabbar dessa personer just på grund av att de är transpersoner. Sveriges Antidiskrimineringsbyråer ser ett stort behov av stärkt straffrättsligt skydd för transpersoner.

Avsnitt 5.10.6

Sveriges Antidiskrimineringsbyråer tillstyrker utredningens förslag.

Mot bakgrund av transpersoners utsatta position som beskrivits ovan ser Sveriges Antidiskrimineringsbyråer ett stort behov av stärkt straffrättsligt skydd för transpersoner.

Övrigt

Utredningen har på ett förtjänstfullt sätt synliggjort transpersoners utsatta position och framställt adekvata lösningar för att stärka det straffrättsliga skyddet för denna grupp. Sveriges antidiskrimineringsbyråer efterlyser en liknande utredning för samtliga diskrimineringsgrunder, då flera grupper inte har ett adekvat straffrättsligt skydd, detta gäller framför allt personer med funktionsnedsättning.

För Sveriges Antidiskrimineringsbyråer,

Vicci Friberg, ordförande

Kontaktpersoner:

Kaj Heino

Kaj.Heino@gmail.com

Telefonnummer: 0739- 26 73 81

Carin Apelmo

Carin.Apelmo@gmail.com

Telefonnummer: 08-750 77 60